

VOORWOORD

Na 13 juni

Het resultaat van de regionale en Europese verkiezingen van 13 juni 2004 blijft nazinderen. We zijn nu een week later, en de weekendkranten staan er nog vol van. Periodiek kan dus niet achterblijven.

Het valt mij na elke verkiezing op dat de beschouwingen en commentaren vaak zeer persoonlijk gekleurd zijn, en dat men vooral het eigen grote gelijk of de partijlijn wil aantonen of bevestigen. Dit geldt uiteraard voor politici, in mindere mate voor de journalisten, en in nog mindere mate voor de politologen die de uitslagen wetenschappelijk analyseren. Toch zal het interpreteren van verkiezingsuitslagen altijd een gissen blijven, want de stemming is tenslotte geheim. En de diepste zieleroesen van de kiezer in het stemhokje kon tot hertoe geen enkele peiling of geen enkele professor exact voorspellen of achterhalen.

Elke interpretatie blijft dus subjectief. En dat gaat soms tot in het absurde. Zoals die man die doodleuk verklaarde dat de mensen Vlaams Blok stemmen omdat ze op verkiezingszondag vroeg uit hun bed moeten om te gaan stemmen. Zelfs door de wol geverfde politici laten zich tot opmerkelijke uitspraken verleiden, bijvoorbeeld de heer Tobback in De Tijd van 19/06: "In de stad Antwerpen gaat het Blok niet vooruit zoals elders in die provincie. De mensen in Antwerpen hebben het gevoel dat er nu wél correct wordt bestuurd"... . Van kromgedachten gesproken: het Blok haalt daar wel een score van bijna 35 % !

Maar laten we ons aan de cijfers houden. Wat leren die?

In Vlaanderen zijn de twee grote winnaars het Vlaams Blok en Groen ! Het kartel CD&V - N-VA wordt de grootste fractie, maar stijgt niet noemenswaardig ten opzichte van de verkiezingen van 2003. De vorige paars-groene meerderheid is gebroken, maar is dat de verdienste van het kartel, of van het VB? Voorlopig - we zijn op het ogenblik dat ik dit voorwoord schrijf 1 week na de verkiezingen - ziet het er naar uit dat de kiezer paars weggestemd heeft, maar dat de volgende vijf jaar paars met CD&V en N-VA verder zal regeren.

De cijfers leren ook dat een groepering van de Vlaams-nationalisten veruit de grootste fractie zou zijn (32 + 6 zetels) in dit parlement.

In Wallonië werd compleet anders gestemd. De regeringspartijen worden daar niet afgestraft. De socialisten winnen spectaculair, de MR verliest licht. De Christendemocraten blijven status quo. Groen verliest fors. Het Front National komt van de grond in de steden. Wallonië kleurt dus nog roder dan het al was. Sedert 13 juni is het duidelijk: Wallonië is een ander land. Maar moest dat nog bewezen worden?

Vlaanderen heeft rechts, conservatief en vooral Vlaams gestemd. Vlaanderen en Wallonië groeien bij elke verkiezing nog verder uiteen. De commentatoren en politici gaan volgens mij aan die twee vaststellingen nogal gemakkelijk voorbij. Of maken ze bewust een brede bocht rond de hete communautaire brij?

"Het gemor over de geldtransfers uit Vlaanderen naar Wallonië en Brussel is wel degelijk terecht. De transfers zijn te groot, duren te lang, en zijn onrechtvaardig en lossen het probleem van Wallonië niet op", stellen VGV-bestuursleden Gui Celen en Eric Ponette, samen met huidige OVV-voorzitter Boudewijn Bouckaert en oud OVV-voorzitter Matthias Storme in De Tijd van 18/06/04.

Ik verwijs daarom nog eens naar het feit dat de Vlaams-nationalisten de grootste fractie uitmaken in het huidige parlement. Is het dan niet logisch te veronderstellen dat steeds meer moegeplaagde kiezers de Waalse en Belgische betutteling beu zijn, en om **die** reden op 13 juni hun stem gaven aan de partij die tijdens de campagne nadrukkelijk met de slogan "Meer Vlaanderen" (en dus minder België) naar buiten kwam?

Jan Van Meirhaeghe
VGV-voorzitter

REKLAME

Gedrag na verdrag

Balans en toekomst van de samenwerking Nederland-Vlaanderen

Een Davidsfonds-uitgave o.l.v. Jan de Groof, Toon Hagen, Annick Schramme

Met een inleiding van Bart Somers en Jan-Peter Balkenende. Aan de vooravond van de tienjarige herdenking van de ondertekening van het "Cultureel Verdrag" tussen beide landen in dezelfde prestigieuze Rubenszaal van het Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen, ging een academische zitting door waar vele leidinggevende personaliteiten van Vlaanderen present waren.

Nu ja, er is toch een hele weg afgelegd sedert de val van Antwerpen in 1585, de Vrede van Munster in 1648 en de tweede scheiding in 1830 en het scheidingsverdrag in 1839.

Een terug naar elkaar buigen kwam er met het Benelux verdrag te Londen in 1944, het Belgisch-Nederlands cultureel akkoord van 1946, getekend door een nederlandsontkundige Belgische (Waalse) minister, het Taalunieverdrag in 1980 en het cultureel verdrag tussen Vlaanderen en Nederland (1995). Op 24 juni i.l. werd het Vlaams-Nederlands Huis te Brussel, naast de Muntschouwburg, uiteindelijk ingehuldigd. Een paradepaard, hopen wij toch, tot uitstraling van de gemeenschappelijke nederlandse cultuur van noord en zuid, een doelpunt waarvoor wij samen met het ANC en ANV zo vele jaren geijverd hebben.

In dit boek hebben 22 auteurs uit Noord en Zuid, vanuit hun expertise en maatschappelijke positie een bijdrage geleverd over de verscheidene deelgebieden. Zij toonden ons wat ons bindt en wat ons "nog" scheidt.

Niet alleen kunstenaars, toneelmakers en auteurs, maar ook studenten, docenten, topzakenlui, weekendtoeristen, openbare besturen en zorginstellingen kijken over de grens.

Zeker zal de samenwerking op onderwijsgebied nog intenser worden, na de Bologna-decreten. Bij de economie gaat het ook goed, maar op dit niveau zijn er nog steeds de twee hangende twistpunten, die een bewijs zouden zijn van een gemist "goed nabuurschap": de uitdieping van de Schelde en het tracé van de IJzeren Rijn.

Deze negatieve punten zouden een sterke en doelbewuste Vlaamse regering met onze noorderburen snel dienen op te lossen, ten bate van een echt "goed nabuurschap".

Als toevoeging wordt de "Johan Flrerackersprijs" van de Vlaamse Gemeenschap (1990-2000) besproken, vooreerst over de uitzonderlijke personaliteit zelf en vervolgens over de laureaten met als eerste Max Wildiers. Deze diverse bijdragen lezen vlot en zijn erg instructief. Het boek, gebrocheerd, form. 16,5 x 24 cm. en 301 blz., kost 24,95 Euro.

R.d.B.



De “Vlaamse” strijd wordt al lang gestreden . . .

Bij het napluizen van oude dossiers bij het ADVN, vond ik bij “Rik Aelvoet”, mijn leraar Duits in 1939-1940 en later medesecretaris van het AVHV (nu VVA), die toen ook lid van de “Vaste Commissie voor Taaltoezicht” was, volgend schrijven. Graag geef ik de tekst hiervan. De VGV vraag was getekend door Dr. R. Roosens en R.d.B.:

Het Vlaams Geneesherenverbond vraagt, in een brief van 25.07.1960 of geneesheren die houder zijn van een Frans studiediploma kunnen benoemd worden bij de K.O.O. van een Vlaamse gemeente, zonder het bewijs te leveren voor een bevoegde examenkommissie dat zij het Nederlands grondig kennen.

Voorstel van Besluiten der Vlaamse Leden

Alhoewel de wet theoretisch niet uitsluit dat Walen of Franstaligen in Vlaanderen benoemd worden (en omgekeerd) indien zij met de taal der streek vertrouwd zijn (vgl. ook de zaken 2328 en 2481) is onze commissie van oordeel dat dit een werkelijke uitzondering moet blijven en dat dit slechts mag gebeuren indien er geen andere geschikte kandidaten zijn.

Het is redelijk dat men in geval van twijfel of onduidelijke of onvolledige formulering in de wet, dient na te gaan wat de wetgever van 1932 precies gewild heeft en dat de besluiten zo dienen geformuleerd te worden dat ze in overeenstemming zijn met de geest van de wet.

Welnu, het is duidelijk dat uit de geest der wet van 1932 blijkt, dat de wetgever de overheersing van één taalgebied over een ander heeft willen verhinderen, alsook het opdringen aan de bevolking van ambtenaren die niet voldoende vertrouwd zijn met haar taal, haar geest en tradities.

Daarom houden wij het bij de algemene regel: “Nederlandstaligen in Vlaanderen, Franstaligen in Wallonië en Duitstaligen in het Duitstalige deel van België, tenzij het materieel niet mogelijk is deze regel toe te passen.

In onderhavig geval betreft het daarenboven geneesheren: het is toch duidelijk dat men geen Franstalige geneesheren dient aan te stellen om Nederlandstalige patiënten bij te staan, zolang er Nederlandstalige geneesheren zijn.

Ons antwoord luidt bijgevolg: Geneesheren die houder zijn van een Frans studiediploma kunnen niet benoemd worden bij de K.O.O. in Vlaamse gemeenten zonder het bewijs te kunnen leveren, voor een bevoegde examenkommissie dat zij het Nederlands grondig kennen.

(getek.)

In augustus 1979 diende Dr. Paul De Vlies (CVP-Leuven), samen met Colla (PVV), Vansteenkiste (VU) en G. Boeykens (BSP) een wetontwerp in met volgende tekst:

“Iedere arts, die in het Vlaamse taalgebied wil werken moet slagen in een door het Vast Wervingssecretariaat georganiseerd examen Nederlands, dat wie in het Franse taalgebied wil werken een gelijkaardig examen Frans moet afleggen, en dat wie in het Duitse taalgebied wil werken in een examen Duits moet lukken. In Brussel-hoofdstad moet een (buitenlandse) arts lukken in een examen Frans en Nederlands”.

Hoe ver staan wij nu?

Dit ter overweging, ook voor de huidige “Vlaamse” Politici !

R.d.B.

Vlaming zijn nu

De Vlaamse en Europese uitdaging

Op 9 november 2002 ging te Antwerpen een druk bijgewoonde identiteitscongres door. Het was een samenwerking tussen het Algemeen-Nederlands Verbond, de Marnixringen, de Orde van den Prince, Het Verbond der Vlaamse Academici en Vlaanderen-Europa, geruggesteund door wel een dertigtal andere verenigingen, waaronder het VGV.

Vooreerst zijn er de bijdragen van binnen- en buitenlandse specialisten over identiteit als culturele waarde, tegenover Vlaanderen en Europa. Dan volgen kanttekeningen bij identiteit, traditie, democratie en welvaart, met speciale blik op de verhouding Vlaanderen-Nederland door autoriteiten uit Noord en Zuid.

In deel 3 geven vn. buitenlandse auteurs hun getuigenissen over regionale identiteit o.a. Ierland, Schotland, Baskenland.

Nadien volgen de verslagen over niet minder dan tien rondetafelgesprekken over o.a. de problemen van de allochtonen en de Bologna-akkoorden. Al deze visies over het identiteitsprobleem, gebracht door zo vele auteurs met sterk uiteenlopende achtergronden, kan men rustig lezen in de Lannoo (Campus) uitgave. Met formaat 17 x 24 cm. en 345 blz. kost dit werk 29,95 Euro.

R.d.B.

IN MEMORIAM

Twee trouwe VGV-leden verlieten ons.

Guido De Paep - geboren te Beveren op 22 oktober 1925, zoon van de chirurg en gewezen volksunie-senator Gerard De Paep. Hij werd geen chirurg, al had hij zeer vaardige technische handen, maar werd huisarts, vol overgave voor zijn patiënten.

Hij overleed op 1 mei 2004

Dries Balis - geboren te Geraardsbergen op 5 september 1921 Vrouwenarts te Schaarbeek en verbonden aan de Elisabethkliniek te Ukkel. Hij was directeur van de Elisabethschool voor verpleegsters- en vroedvrouwenopleiding. Ondervoorzitter en nadien voorzitter van de Provinciale Raad van de Brabantse Orde van Geneesheren, Algemeen secretaris van de Sint-Lucasvereniging, verder stichter-voorzitter van het VVA-Brussel en lid van het doktersgilde Van Helmont. Hij overleed op 6 maart 2004

Het VGV betuigt zijn oprecht medeleven aan de getroffen families.

REKLAME

20 jaar ADVN - Archief en documentatie van het Vlaams nationalisme

Lange Leemstraat 26 - 2018 Antwerpen
Tel. 03/225 18 37 - Fax 03/226 64 05

Miniem vertrokken, in een boekentas, zegt Prof. Dr. Frans-Jos Verdoodt, de afgevaardigd-beheerder van het archief, met een klein onderkomen in de Minderbroedersstraat te Antwerpen, naast het AMVC.

Nu is het uitgegroeid tot een stevige instelling met een twintigtal medewerkers en in een grootse locatie in een vroegere Antwerpse stadsschool.

Vele archieven van Vlaamse fondsen, van personen zoals Cyriel Verschaeve of Mon De Clopper en verenigingen, zoals het ANZ, de VTB en deze van het Algemeen Vlaams Geneesheren Verbond en het Vlaas Aktiekomitee voor Volksgezondheid.

Er zijn ook een hele reeks documenten over Vlaamse emigranten naar Zuid en Noord Amerika, maar ook van deze uit vele Europese staten: de zgn. "Red-Star" reizigers. Verder is er heel wat studiemateriaal over andere nationale bewegingen in Europa. Zeer interessant zijn de interviews die werden opgenomen van leiders van de Vlaamse Beweging uit vroegere jaren en ook van de uitgeweken Vlamingen.

Alles kan geraadpleegd worden in de mooi geïnstalleerde bibliotheek en leeszaal, van 10 tot 16 uur.

Bij dit 20 jaar bestaan, hoorde ook een feest en andere activiteiten.

1. Tentoonstelling "20 jaar ADVN", tot 15 december 2004.
2. 20 maart 2004, Academische zitting en concert in de mooie kapel van het Elzenveld Centrum.
3. 18 april 2004, Erfgoeddag met als thema "Familie".
4. 8 mei 2004, Uitreiking van de Pil-Van Gastelprijs voor geschiedenis".
5. 11 juli Tuinfeest.
6. 15 oktober 2004 - Elzenveld Centrum - Colloquium: De geschiedschrijving van de Vlaamse Beweging en van andere nationale bewegingen in Europa.

Er zijn ook twee publicaties: "Een huis van het ADVN" en "Overzicht van de archieven bewaard in het ADVN", een hele brok !

Als toemaat: Wetenschappelijke tijdingen - Driemaandelijks tijdschrift (nu reeds jaargang 62) wordt nu onder de vleugels van het ADVN uitgegeven, jaarabonnement 20 Euro. Inlichtingen ook aldaar en bij Perspectief uitgaven.
Tel. 03/226 30 69, fax 03/226 64 05.

R.d.B.



De bibliotheek van het geneesherenhuis te Antwerpen

Dr. Achille Geerts

De Koninklijke Geneeskundige Kring van Antwerpen heeft een rijke bibliotheek. De meeste dokters, zelfs de leden van de kring weten dit niet. Niet alleen de rekken met lederen banden, maar ook de zolder lagen vol met waardevolle archiefstukken.

Sedert 1996 heeft er zich een echte engelbewaarder en duivel-doet-al over deze puinhoop gebogen, nl. Achille Geerts. Hij bracht er orde in de wanorde en nu staat alles op inventaris.

Collega Geerts heeft nu een boekje gepubliceerd, waarin hij in historische volgorde de personaliteiten die in het verleden ofwel een bibliotheek aanlegden of grote namen waren in de Antwerpse, zelfs Vlaamse en Belgische geneeskundige wereld van toen. Het is boeiend om lezen.

Alles was natuurlijk in het Frans en de auteur beschrijft ons hoe stilaan het Nederlands zijn intrede deed. . . Tot spijt van wie het benijdde en nog benijdt.

Wij zien vanaf 1897 "De Vlaamsch natuur- en geneeskundige congressen" ontstaan en in 1910 het "Geneeskundig tijdschrift van België". Dit trok zelfs ten strijde tegen alles wat nog in deze sektor in het Frans gebeurde: En in 1920 verscheen het "Vlaamsch Geneeskundig Tijdschrift" Dit was nog strijdbaarder Vlaamsgezind. Van het "Algemeen Vlaams Geneesheren Verbond (ASGV) en zijn "Mededelingen blad" is er geen sprake. Wel worden de laatste stuiptrekkingen van publicaties in de taal van Molière gretig vermeld, zoals "Travaux de l'Institut Bunge" (1937-1971) en "les Cahiers de la Biloque" (1951-1982).

Met vele illustraties lezen de verschillende artikels erg vlot. Het boekje (form. 15 x 20 cm) en 152 blz. kost 10 Euro.

Te bestellen bij de Geneeskundige Kring Antwerpen, tel. 03/233 37 00. R.d.B.

Filip de Pillecynjaar - 2004

De gekende, maar wat vergeten Vlaamse auteur, van o.a. "Mensen achter de dijk", "Mr. Hawarden", "De soldaat Johan", wordt te Hamme herdacht.

Inlichtingen van alle programmas bij de voorzitter van het hulde-komitee, prof. Dr. E. Waegemans, tel. 052/47 55 05.

Op zaterdag 28.08.04 gaat er een feestzitting door in het cultureel centrum Jan Tervaert te Hamme.

En er komt een speciale herdenkingsuitgave "Mensen achter de dijk". Deze Davidsfondsuitgave is geïllustreerd met 10 originele kleurtekeningen en kleurcover van de Hamse kunstenaar Luc Verbist. Bij voorintekening 20 euro (+3 euro verzendingskosten), (nadien 22,50 euro).

Te bestellen op rekening nr. 850-8108291-59.

R.d.B.

Interbrew - Baillet Latour Prijs

In Periodiek nr. 2/2003 p. 10, verscheen reeds een verhaal over deze zeer hooggeprezen medische onderscheiding, waarin de geschiedenis en de werking werden uiteengezet.

Dit jaar ging de prijsuitreiking op 8 juni l.l. door in het Paleis der Academiën te Brussel.

De laureaat 2004 is de Italiaanse wetenschapper Prof. Dr. Elio Lugaresi, professor in de neurologie aan de universiteit van Bologna, dank zij zijn studies over "Slaapstoornissen".



Eenzijds bood prof. Lugaresi inzicht in de fysiopathologie en de gevolgen van de meest voorkomende slaapstoornissen, zoals ademstilstand. Zijn ontdekking van de Fatale Familiële Insomnie en de rol die de mutatie in het gen van het prioneiwit in deze pathologie speelt, vertegenwoordigt een belangrijke doorbraak, niet alleen op het gebied van slaapstoornissen, maar ook in de neurologie, de neurowetenschappen en de biologie van het prioneiwit. Deze prioneiwitten zijn reeds gekend als oorzakelijke agens in de gekke-koeienziekte Creutzfeld-Jacob aandoening.

Natuurlijk is er ook de andere werking van dit Fonds, nl. het verlenen van studiebeurzen de restauratie van kunstwerken, vn. oude wandtapijten.

Een prachtig mecenaat en een schitterende steun aan de geneeskundige wetenschap !
R.d.B.

Katoennatie - Headquarters - museum

Kunst in het hart van een onderneming

Karine en Fernand Buts, die de leiding hebben van Katoen Natie, een typisch Antwerps havenbedrijf, zijn ook liefhebbers van kunst, zowel oude als moderne en hedendaagse.

De plaatsing van deze "Natie" in de Van Aerdtsstraat 33, dateert van 1869 en werd in de laatste jaren modern omgebouwd door de architecten Robbrecht en Daem. De koepelstructuur van albast en glas in lood, is het kunstwerk van Christiane Iglesias.



Benevens werken van de Cobra-beweging, zijn er de hedendaagse, zoals Delvoye, Fabre en Broodhaers.

Maar het meest interessante is zeker de tentoonstelling rond laat-antiek Egyptische Textiel, nl. de Tunica-zaal met vn. Koptische weefsels. Wel 21 tunica's zijn er samen met mutsen, gordels, schoenen en sandalen. Een mooi Fayum portret en Grieks-romeinse beelden die kledij tonen, ja zelfs een Romeins wandtapijt. Deze verzameling kwam tot stand dank zij de Koptenspecialist Prof. Dr. Antoine De Moor.

Kopten zijn christenen, die zowel in Egypte als in Ethiopië wonen zij hebben een eigen schrift en taal (Ge'èz).

Ga deze Katoennatie eens bezoeken. Het is de moeite ! Maar wel op afspraak: tel. 03/221 68 11.
R.d.B.

REKLAME

Tentoonstellingen

DE UITVINDING VAN HET LANDSCHAP

Van Patinir tot Rubens - 1520 - 1650
Museum voor Schone Kunsten

Het genre "Landschapskunst" komt en kwam niet zo erg aan bod, zowel in studies als in tentoonstellingen. Nu is er de grote "revival" en dan nog met de klemtoon op ontstaan, nl. in de Zuidelijke Nederlanden. Opgezet tussen Antwerpen, Essen en Wenen hebben elk van deze centra grote tentoonstellingen georganiseerd. De "Flämische Landschaft" te Essen in Villa Hügel door de Stiftung Ruhr van 23.08 tot 30.11.03. VGV-cultuur bracht er een bezoek op 6 september 2003 en een bespreking stond in Periodiek nr. 6/2003, p. 82.



In het Kunsthistorisches Museum-Wien, liep deze tentoonstelling van 20.01.2003 tot 12.04.04, met hier natuurlijk hun Breughel-verzameling als centraal punt. Nu is Antwerpen aan de beurt met een speciale klemtoon op de Antwerpse schilders uit de eigen verzameling: Jan Bruegel, Jan Wilden, Paul Bril, Kerstiaen de Keuninck, Joos de Momper de jonge, Bonaventura Peeters en Lucas Van Uden.

Men begint met Patenir en Herri met de Bles om verder te gaan met de Van Valckenborch's en de reeds geciteerden, om natuurlijk te eindigen met Peter Paul Rubens.

Behalve de 80 schilderijen, is er een afdeling met 24 studietekeningen, vn. van Pieter Breughel de oude en Peter Paul Rubens.

Deze prachtige tentoonstelling stond ook op het programma van VGV-cultuur nl. met een geleid bezoek op zaterdag 19 juni 2004.

Er is een mooie begeleidende bezoekersgids in drie talen, die 1 euro kost en natuurlijk ook een prima verzorgde catalogus met zeer interessante wetenschappelijke bijdragen over de grote "tenoren" van de Nederlandse landschapsschilders. Vol met zwart-wit en kleurafbeeldingen, formaat 24 x 30 cm. en 327 blz., kost dit werk 33 euro met softcover en 43 euro met hardcover. Een wandelgids kost 0,5 euro.

R.d.B.

VGV - Najaarsvergadering

23 oktober 2004

in Antwerpen

COPYRIGHT RUBENS - RUBENS EN DE GRAFIEK - tot 12.09.04

**Antwerpen - Museum voor Schone
Kunsten
- Rockoxhuis
- Plantin-Moretus
Museum**



Alhoewel Peter Paul Rubens maar zelden de burijn gehanteerd heeft, heeft hij een zeer grote grafische productie achtergelaten, waar zijn dood zeker het eindpunt niet werd.

Voor de Rubenstijd was Antwerpen een groot centrum voor de grafische kunsten, maar door de godsdienstige conflicten verplaatste ook deze activiteit grotendeels naar het Noorden, vn. naar Haarlem, met Hendrik Goltzius als grote figuur. Peter Paul Rubens zorgde voor een tweede adem te Antwerpen. In deze Rubens-grafiek, zal het niet gaan om eigen graveerwerk, maar om de grote schare grafici, die bij of naast Rubens werken maakten naar zijn schilderijen en ontwerpen, zoals reeds in Italië met de werken van Rafaël en Titiaan gebeurd was.

Schilderijen werden meestal in opdracht gemaakt en behoorden aan vorsten, edellieden, kerken of rijke patriciers. Het verspreiden van deze afbeeldingen over gans Europa en nog ver daarbuiten kon juist door deze goedkopere burijndrukken. Hierdoor kwamen deze barok-contrareformatie schilderijen in Zuid- en Midden Amerika en kon dit de verscheidene autochtone schilders beïnvloeden en echte "Vlaamse" scholen stichten, zoals deze van Cusco (Peru).

Op de tentoonstelling in het **Museum voor Schone Kunsten** zijn er prachtige stukken samengebracht, maar enkele bezitten een erg speciale benadering, nl. deze die door Rubens werden getouchéerd. Naast deze "proefstaat", hangt dan de definitieve uitvoering.

Erg grappig zijn wel de twee prenten van burgemeester Rockox, de grote vriend van Rubens. Op de eerste "staat" heeft hij een wrat op de neus en op de tweede "staat" is deze verdwenen.

De eerste graveur van Rubens was de zeer begaafde Lucas Vorsterman. Maar na een ruzie werd hij opgevolgd door Christoffel Jegher, de houtsnijder bij Plantin. Hij maakte o.a. het topstuk van de tentoonstelling, "**De Liefdestuin**". (zie afbeelding)

Het **Plantin-Moretus Museum** toont natuurlijk de vele barokboeken met Rubens als illustrator en ook de bijzondere samenwerking tussen uitgever en kunstenaar.

In het Rockoxhuis wordt dan de Rubensgrafiek na zijn dood getoond, vn. door Schelte à Bolswert, die o.a. een prachtige reeks landschappen uitbeeldde, waaronder de "Val van Icarus" en de "Schipbreuk van Aeneas", maar ook de vele Rubensportretten.

Behalve te Rijsel wordt Rubens gehuldigd te Genua (Ook Europese hoofdstad) Madrid, Braunschweig, New-York, Wenen, Greenwich, Berkeley, Cincinnati en ook te Québec. Hier gaat later de zuster tentoonstelling Rubensgrafiek van het MSK door.

Samen met Québec is er een catalogus uitgegeven, te Antwerpen door de firma Ludion. Het is een schitterend boek met interessante artikels over de grafiek in de

17de eeuw, opgeluisterd door vele afbeeldingen. Met hardcover en wikkel, formaat 25 x 30 cm. en 175 blz, kost deze catalogus 29,5 euro. Er is ook een kleine wandelgids te verkrijgen.

Bij de tentoonstelling in het Rockoxhuis hoort ook een catalogus: Rubens in Zwart en Wit, Reproductiegrafiek 1650-1800. Alle 81 werken zijn afgebeeld en beschreven en vormen een mooi geheel.

Met formaat 29,5 x 23,5 cm. en 72 blz. kost deze 19,5 Euro.

R.d.B.



HET RIJK VAN DE DRAAK

Meesterwerken uit het Henan-Museum

Gent - Kunsthal Sint-Pietersabdij - tot 29.08.04

Onder de leiding van Nicole De Bisschop, kwam deze tentoonstelling tot stand, die ons naar de centrale Chinese gebieden brengt, nl. Henan. Vanaf de 13de eeuw V.C. bloeide in dit gebied de traditionele chinese cultuur. Doorheen de vele jaren waren hier wel twintig koninkrijken en wel twee honderd keizers vestigden hier hun hoofdstad.

Erg speciaal is dat deze tentoonstelling de relatie tussen dier en mens in de Chinese oudheid uitbeeldt. Dus geen grote, imposante beelden, maar wel kleinere beelden en ook bronzen.

Natuurlijk werd en wordt ook de primitieve mens, met dieren geconfronteerd. Enerzijds waren zij een bron van voedsel en werkkraft, zij vormden ook hun gezelschap met vn. de hond als troeteldier.

Anderzijds hadden bepaalde dieren een magische religieuze waarde: zij waren heilige wezens en werden geassocieerd met de wereld van de Goden.

De tentoonstelling brengt ons 1501 verfijnde kunstvoorwerpen in jade, keramiek en brons, zowel als gebruiksvoorwerpen als fabeldieren, waar vn. de bronzen symbolische en bovennatuurlijke eigenschappen uitbeelden.

Zeer speciaal is de plaats van het dier in de teksten op orakelbeenderen uit de Shang-dynastie (1523-1028 V.C.).

Zowel Chinese als Vlaamse deskundigen behandelen deze thema's in de mooi verzorgde catalogus. Met formaat 24,5 x 28 cm. en 330 blz., vol met keurenfoto's van de voorwerpen, maar ook van de Chinese sites en opgravingen en van het moderne Henan museum te Kaifeng, kost 39,5 euro. Deze is in het Nederlands en het Frans te verkrijgen.

R.d.B.



PRACHT VAN DE SONGYE

Tervuren - Afrika Museum - tot 02.09.04

Een zeer interessante tentoonstelling confronteert 27 prachtige beelden van de Songye, verzameld uit hun eigen collectie, privé- verzamelingen en andere musea, begeleid met geraffineerde foto's, die de top fotograaf Hyghes Dubois er van maakte.

De invalshoek, de belichting en de scherpte die de fotograaf kiest geven telkens een ander aspect van het kunstwerk.

Maar er is ook een schitterend boek van het Mercatorfonds die deze tentoonstelling begeleidt en dat bij de liefhebber van de kunst uit Centraal Afrika zeker in zijn bibliotheek moet schitteren.

De studie is gemaakt door François Neyt, benedictijn, Professor aan de UCL, die reeds verscheidene standaardwerken over de negerkunst uit deze streken schreef, nl. over de Hemba en Luba. Over deze laatste werd een erg mooie tentoonstelling gehouden in het Musée Daphe te Parijs in 1993 en nadien in 1994 in het Etnografische Museum van Antwerpen. In Periodiek nr. 5/1994 stond hierover een verslag.



Rond 1875 kwamen de Songye eerst in contact met Arabieren en Westerlingen en er onstond plots een strijd tussen Duitse, Belgisch en Engelse ontdekkingsreizigers tot het bekomen van deze prachtige beelden nl. . Pruisen won het pleit, dan volgde België. Een deel van de Duitse verzamelingen verhuisde wel naar Leningrad in 1945. De zgn. Leipzig-Sammlung van Frobenius kwam wel terug.

De Songye leven in oostelijk Kasai (Kongo), zij geloven dat de geest van een overledene gereïncarneerd wordt in een pasgeborene. Anders bleef deze ronddolen om allerlei kwaad te verrichten. Om zich tegen deze kwade geesten te beschermen, werd een beeld met magische kracht in het centrum van de gemeenschap geplaatst. Deze nkishi, bemiddelaar tussen de wereld van de mensen en geesten, wordt met allerlei voorwerpen bedekt: luipaardtanden, zaadkorrels, schelpen, slanghuiden, horens van buffels en antilopen, kralen en weefsels, zelfs met koperen spijkers.

Het zeer verzorgde boek van het Mercatorfonds, formaat 26 x 30 cm. en 400 blz., toont deze nkishi-beelden in de verscheidene benaderingen van fotograaf Dubois en er zijn natuurlijk ook de interessante teksten van prof. Neyt. Er is alleen een Franstalige uitgave en de kostprijs bedraagt wel 100 euro. In het museum is er wel een degelijke, kleinere catalogus in beide landstalen aan 16 euro te verkrijgen.

R.d.B.

MAGIE VAN DE EDELSMEEDKUNST

Vijf eeuwen Europese edelsmeedkunst in privé-bezit

ING-Cultuurcentrum - Koningsplein 6 - Brussel - tot 31 mei 2004

Deze tentoonstelling bevat wel 250 stukken, die de pracht en schittering uitmaken van het werk van goud- en zilversmeden uit de 16de tot 19de eeuw en werd opgezet met de medewerking en suggesties van de Academie voor de geschiedenis van de edelsmeedkunst in België.

In de 16de en 17de eeuw waren het ceremonieel stukken, die opgebouwd werden op bergkristal en op Nautilus of turboschelpen. Deze erebekers o.a. van de handbooggilden tonen het onovertroffen werk van onze edelsmeden.

Maar vele van deze kunstenaars weken uit wegens de godsdienstige moeilijkheden naar Engeland, Nederland en Duitsland.

In deze periode komt Nürenberg en vn. Würzburg naar voren, met schitterend bewerkte schalen en pronkbekers, volledig in zilver of met in ivoor gesculpteerde lichamen.

In een latere periode komen dan de koffie, thee of chocoladekannen, de strooibussen, presenterschalen, soepterrines en natuurlijk ook kandelaars en bestekken.

Wij mogen zeker de religieuze voorwerpen en de juwelen niet vergeten, al staan deze hier weinig ten toon.

De tentoonstelling is verder opgesmukt met schilderijen. Deze stillevens beelden vele der te bekoren voorwerpen uit. Het is werkelijk voor fijnproevers.

Er is ook een erg mooie catalogus (een ING-Pandora uitgave) met al de stukken afgebeeld en beschreven (vele in kleur) in het Nederlands en in het Frans (met hardcover en wikkel). Wat als eigenaardig opvalt is de vermelding van de Belgische plaatsnamen in beide landstalen: Antwerpen/Anvers, Gent/Gand, Luik/Liège. Met formaat 30 x 25 cm. en 270 blz., kost deze 39 Euro.

R.d.B.



**Na verdrukking,
komt verheffing.**

VIC GENTILS (1918-1997) - Een grote gebeurtenis

UNVARNISHED - CARL DE KEYZER i.s.m. Initia

Museum voor Moderne Kunst -
Oostende - tot 29.08.04

Gekoppeld aan de G58 groep (Hessenhuis), zal Vic Gentils in de jaren zestig zich ontpoppen als de meest speciale beeldhouwer-constructeur met afgedankte meubelstukken, gevonden objecten, zowel hout als koperen pedalen en ivoren pianotoetsen. Eén van zijn zeer interessante werken is zeker "Ensor et ses squelettes veulent se cauffer" uit 1984, dat nu door het Museum kon aangekocht worden. Dit vormde werkelijk de aanleiding tot het opzetten van deze tentoonstelling. Het wordt omgeven door grote groepen die Vic Gentils realiseerde tussen 1967 en 1981, zoals "Het groot schaakspel" (Middelheim Museum). De "acht hoofdzonden" (Dexia-bank) en het Monument Camille Huysmans - 1970", samen met Lenin (Universiteit-Antwerpen).



Net als Ensor parodieert Gentils de hoogmoed, het misverstand, de naïviteit en vooral de georganiseerde dwaasheid.

Aansluitend aan deze vaststelling, kunnen wij het tweede luik van de Oostendse tentoonstelling vermelden nl. Unvarnished. Carl De Keyzer, gekend door zijn grootse fotoreportage over Indië, USSR en recent over de "goelags" in Siberië, toont ons een speciaal fotoverslag over het leven van delinquente jongeren in de instelling voor bijzondere Jeugdbijstand "De Zande" te Ruislede.

Dit wordt samengebracht met een op Plato gestoelde filosofische ondervraging van deze jonge delinquenten door filosoof Richard Anthone. Dit alles in een initiatief van Initia, bureau voor kunst en cultuur-initiatieven.

Er is een catalogus over Vic Gentils, in een metalen kaft, kleine tekst en met mooie afbeeldingen van de getoonde werken. Over "Unvarnished" verscheen een boek-catalogus, waar de foto's van Carl De Keyzer getoond, worden, samen met de teksten en de filosofische ondervragingen van deze jonge delinquenten (kostprijs 25 Euro).

R.d.B.



Boekbesprekingen

ALLERGIE

Bij het Davidsfonds verscheen zo pas een reeks titels als "Gezondheidsinfo". Deze reeks kwam tot stand met medewerking van patiëntenorganisaties, huisartsen en specialisten onder supervisie van de KU-Leuven.



ALLERGIE - OVER HOOIKOORTS, ASTMA, ECZEEM en andere aandoeningen

prof. Dr Roy Gerth van Wijk - Dr. Hans de Groot

Allergie is een erg complexe aandoening, reeds goed gekend in de oudheid. Eén van de eerste Egyptische farao's stierf aan een insectenbeet. . . aan een anafylaxie. Een Perzische arts beschreef de hooikoorts, Rosenkoorts door hem genoemd, in de 10de eeuw. En ik bezit een publicatie van de Arabisch-Spaanse geneesheer en filosoof Moses Maimonides, die in de 12de eeuw een werk over de behandeling van astma schreef.

De nu uitgegeven "Allergie" geeft een helder overzicht van wat allergie is, welke vormen er zijn, waar echte allergie, tegenover de overgevoeligheid of irriterende agentia staat. Zo komen hooikoorts, astma, eczeem, urticaria, angiooedeem en anafylaxie aan bod.

Wat betekenen de bijzondere vormen van allergie zoals voedingsovergevoeligheid, allergie voor insecten en beroepsallergie?

Alles wordt gevolgd door de behandeling en de profylaxie van al deze vormen.

Tot slot wordt een uitleg gegeven over al de gebruikte termen, zodat ook niet-geneesheren het kunnen lezen. De adressen van de organisaties qua allergologie zijn ook vermeld.

Het boekje met 99 blz., kost 12,95 Euro.

R.d.B.

IN BELGIE IS 15 % VAN DE BEVOLKING ALLERGISCH, MAAR ALLERGIE ALS SPECIALITEIT BESTAAT ER NIET !

Bij de stichting van de UEMS-Allergie in 1967 waren de Belgische allergologen (o.a. ondergetekende) er wel aanwezig, maar hadden nog geen regeling qua opleiding of uitoefening van deze discipline. De andere 4 staten wel. Ondertussen zijn wij met 15 landen en ik vertegenwoordig nog steeds mijn vaderland, maar zonder dat daar iets veranderd is. Nu gaan wij er met 25 aan tafel zitten en ik ben er nog steeds met lege handen. Dr. Yolande Avontroodt, burgemeester van Schilde en VLD-kamerlid interpelleerde zojuist Minister Rudy Demotte hierover en kreeg te horen dat het hem (en vn. de administratie o.l.v. Dr. J.P. Dercq) niet zinde om voor allergie als multidisciplinaire aandoening, een plaats te geven. Er komt geen nieuwe discipline, titelde Artsenkrant van 18.06.04 Dit zou ingaan tegen de beperking van het medisch aanbod, zegt Demotte. Dit argument is wel echt belachelijk.

Meer dan dertig jaar heb ik met vele collega's van onze Vlaamse universiteiten geijverd voor een regeling, een tekst van koninklijk besluit ligt zelfs klaar !

Maar . . . de Franstalige universiteiten zijn niet geïnteresseerd . . . want een echte opleiding voor allergie is er maar te Leuven en te Antwerpen. Hier ook dringt zich de splitsing op van het ministerie van volksgezondheid.

R.d.B.

AVONTUREN VAN EEN NEDERBELG

Derk-Jan Eppink

Afkomstig uit de Achterhoek bij Apeldoorn, degelijk protestant en studies te Amsterdam, zal deze geboren journalist na enkele jaren bij het NRC-handelsblad door de Standaard aangezocht worden, en daar zelfs hun parlementair recensent t zijn. Manu Ruys was dat ook vele jaren !



In een verhaal vol kwinkslagen en politiek knipogen, doet hij een relaas van zijn ontdekkingstocht. Zijn collega's, die niet konden geloven dat hij toch naar dat rommelige lapje grond tussen Frankrijk en Nederland ging werken en dan nog onder het motto: Alles voor Vlaanderen, Vlaanderen voor Kristus.

Zijn aankomst op deze redactie, die deze "Hollander" met argwaan begroette, vertelt hij hoe hij daar zijn plaats veroverde en stilaan de Belgische politiek en vn. de belgische politici leerde kennen.

Op een zeer geestige wijze weet hij de verschillen tussen de Nederlands sprekenden in noord en zuid te beschrijven. Beide worden in hun bloetje gezet !

Maar hij wordt een werkelijke personaliteit als parlementair veslaggever, die geen blad voor de mond neemt en zo vele politici in het harnas jaagt, zoals de brullende "rode baron Louis Tobback" en de geen bemerkings verterende Guy Verhofstadt, met wie hij eindeloze verzoeningsbrunches hield. Dit is trouwens de reden dat ik uit al mijn kleren barst, schrijft hij. Het is zeker zo, dat de jaren dat ik hem ken heb ik dat ook gemerkt, maar wist de oorzaak niet: o.a. de Italiaanse restaurants met Guy.

Er zijn vele leuke verhalen zoals het paardrijden met kamervoorzitter Herman De Croo, recepties aan het hof en het statiebancet in Den Haag. Ondertussen werd hij docent in het Instituut voor de Tropen in Amsterdam, waar hij een cursus "België" gaf aan wie er wou komen investeren of werken. Maar de Paarse regering kon uiteindelijk zijn snedige commentaren niet meer verteren en verplichtte de Standaardredactie Eppink op zij te zetten. Zo vertrok hij naar Europa als medewerker van Europese Commissaris Frits Bolkenstein.

Alles leest vlotter dan een politieroman en dat in een taal die ik alleen bij Godfried Bomans kon aantreffen.

Deze Lannoo-pocket (141 blz) kost 18,95 Euro.

R.d.B.

CARTOONS 2004 TE KNOKKE, MAAR UIT HEEL DE WERELD

Bij het Davidsfonds verschijnt ieder jaar een mooi verzorgd Cartoonsboek, een genoeg voor onze lachspieren.

Het zijn de meest geslaagde cartoons, die in de Lagunahal te Knokke-Heist verkozen werden en er nog ten toon staan tot 5 09 04. Er waren 3.100 inzendingen van 882 cartoonisten uit 69 landen.



Het staat zoals steeds (cfr. o.a. Periodiek nr. 2/03) vol met spitse vondsten, vaak met een onooglijk detail.

Het kost 14,75 Euro.

R.d.B.

MISSION: MARS

Sensationele ontdekkingen van de nieuwe ruimtesondes

Dirk H. Lorenzen



Juist gebeurd (jan.-febr. 2004) en reeds met foto's geboekt !

Niet de "Marsmannetjes" maar de "Rode Planeet" zelf staat in het middelpunt van de belangstelling - was er ooit leven op Mars?

Was Mars ooit een warme, vochtige planeet en zit er nog vloeibaar water in de Marsbodem? Drie sondes draaien nu om Mars en twee robots rijden over zijn oppervlakte: een schitterende verwezenlijking van de NASA. Maar voor het eerst spreekt ook Europa een woordje mee: de ESA-sonde, "Mars Express" maakt haarscherpe stereobeelden van het Marsoppervlak en aan boord van de NASA-robots Spirit en Opportunity zijn Duitse instrumenten, waarmee het Marsgesteente wordt onderzocht.

Op een spannende manier wordt de wetenschappelijke onderneming beschreven die tot het huidige succes leidde, maar ook zowel de ongelukkige reeks Marsvluchten, o.a. de Beagle 2, als de successen van de eerdere Marssondes (Viking 1, Viking 2, Pathfinder).

Het was toch vroeger ondenkbaar dat zulke precisietoestellen, zoals Spirit en Opportunity naar Mars werden gezonden, er met een parachute juist en onbeschadigd landen, dank zij zonnepanelen kracht verzamelen, op tocht gaan en overal de bodem onderzoeken en dan nog al die gegevens naar de aarde zenden, vergezeld van mooie en precieze foto's.

Vergeten wij niet dat de ruimtevaart in oktober 1957 begon met de Russische Spoetnik en dat de Amerikanen snel beter wilden doen met de eerste man op de maan: een ware ruimtewedloop in volle koude oorlog.

Dit is nu wel voorbij en zijn het NASA en ESA die de plak zwaaien. Maar laat ons ook even aan de prijs denken: die Mars-karretjes, Spirit en Opportunity, kosten 400 miljoen dollar per stuk !!

Een vlotlezend boek over een moeilijk onderwerp, dat ons allen moet boeien. Het gebonden boek, formaat 19,5 x 27 cm. en 144 blz. vol met sensationele foto's, kost 17,90 Euro.

R.d.B.

VLAMINGEN IN DE WERELD

De Gazette van Detroit wordt negentig

Vele Vlamingen weken voor en na 1914-18 uit naar de landen van belofte, zoals de Verenigde Staten en Canada. Zij gingen in de autonijverheid werken (Detroit) en gingen tabak planten (Canada). Zij bleven hun tradities trouw, ook qua taal en gezelschapsleven met o.a. De Gazette van Detroit, die nu wel half Nederlands, half Engels geworden is en wel moeite heeft om de kop boven water te houden.

Op 25 en 26 september gaat er een hulde ter herinnering aan de Vlaamse emigranten door en te Leke (Diksmuide) wordt ook een monument van Patrik Steen ingehuldigd.

En wie het degelijk uitgegeven "Vlamingen in de wereld" beter wenst te kennen:

Gazette van Detroit - Afd. Vlaanderen p/a
Melkerijstraat 1A, A 8600 Leke-Diksmuide
steun op rekeningnummer 000-0916402-43

R.d.B.

DE VAL VAN ANTWERPEN EN DE UITTOCHT VAN VLAMINGEN EN BRABANDERS

Gustaaf Asaert, Dokter in de geschiedenis en gewezen rijksarchivaris.

Dit werk, mooi uitgegeven door de drukkerij Lannoo, kwam tot stand mede dank zij de steun van het "Fonds voor Vlaanderen", als tweede deel van de reeks "Vlamingen, wie ben je: Hoogtepunten en dieptepunten uit onze geschiedenis". Deel I was 1302, "Opstand in Vlaanderen", cfr. Peroidiek 2002/ nr. 4, p. 72.



1585, de val van Antwerpen door Farnese is wel het cruciale punt van de scheiding der Lage Landen, al werd het maar in 1648 met de Vrede van Münster definitief bevestigd. De bloeiperiode van het welvarende Vlaanderen en Brabant was voorbij en de Hollandse Gouden Eeuw kon aanvangen.

De woelige zestiende eeuw kende religieuze ideeën, de opstanden tegen het Spaanse gezag, de beeldenstorm en Spaanse Furie en verder de edicten ofte "plakaten" en de inquisitie.

Vele calvinisten uit de Spaanse Nederlanden weken uit naar Engeland en Duitsland, waar ze hun vakmanschap ter beschikking stelden, zoals de textielarbeiders en de edel- en goudsmeden. Ook vele vooraanstaanden horen daarbij, zoals Jan Rubens, jurist en schepen van Antwerpen, vader van Pieter-Pauwel. Deze werd aldus in Siegen geboren en protestants opgevoed tot hij terug in Antwerpen kwam wonen en er een katholieke en kunstopleiding kreeg en het boegbeeld van de contrareformatie werd.

Na de verovering door Parma, liepen grote gedeelten van onze steden leeg maar na 1585 was dit voor Antwerpen wel sensationeel. De helft van de inwoners emigreerde vn. naar het Noorden.

Deze nieuwkomers stelden niet alleen hun kennis, maar ook hun gedrevenheid en hun kapitaal ter beschikking van hun nieuwe vaderland. Zo is het beroemde VOC (Verenigde Oost-Indische Compagnie) een initiatief van ex-Antwerpenaren. Wetenschap en kunst, zowel van schilders en dichters werden door Zuid-Nederlanders beheerst, zoals Stevin, Hals en Hooft.

In bepaalde plaatsen in Nederland, zoals Haarlem en Alkmaar kregen deze inwijkelingen zelfs de overhand.

Deze Zuid-Nederlandse emigratie, zowel naar Engeland, Duitsland en vn. naar het noorden wordt mooi beschreven en op de voet gevolgd, zodat wij de integratie, de invloed, de assimilatie en de echte inburgering kunnen volgen. Rob van Roosbroeck en Jan Briels behandelden dit onderwerp reeds vroeger, maar dit werk door Gustaaf Asaert leest erg vlot en is bedoeld voor de doorsnee intellectueel en niet alleen voor de historicus.

Opgesmukt met vele zwart-wit foto's, met formaat 15,5 x 24 cm. en 373 blz., kost dit gebonden Lannoo boek 19.95 euro.

R.d.B.

HET VLEESHUIS

Slagerspaleis van Antwerpen

Jan Lampo

De schrijver is niet aan zijn eerste verhaal over de metropool, die in een Davidsfondsuitgave verschijnt. In Periodiek nr. 6/2002, p. 124 verscheen reeds een recensie over "Tussen Kaai en Schip", de Antwerpse havenbuurt vóór 1885.



Het Vleeshuis is het oudste publieke gebouw in Antwerpen en is nu juist vijf honderd jaar oud. Opgetrokken aan het begin van de Antwerpse "Gouden eeuw", stond het symbool voor de grote rol van de middenstand. Maar na de afschaffing van de gilden in 1810, deed het dienst als opslagplaats vn. van wijnhandelaars en richtten verscheidene schilders er hun ateliers, o.a. Nicaise de Keyser en Gustave Wappers en ook toneelgezelschappen palmden het in.

De auteur beschrijft met allerlei "details" de geschiedenis van het gebouw en de naaste omgeving. Maar het wordt echt boeiend als hij de twisten vertelt die de privé tegenover het stadsbestuur uitvochten. Er bestond in de 19de eeuw een Antwerps museum voor oudheden, nl. het Steen. Maar ook het Vleeshuis werd als een soort filiaal hiervoor ingericht. Deze musea werden door een "Bestuurlijke commissie" beheerd. Dit was een clubje van gefortuneerde Antwerpenaren, die meestal zelf een verzameling van "antiquiteiten" bezaten. Deze heren hadden ook een prachtig privé museum, nl. "De Gulden Spoor" van Frans Claes. Ik bezocht het nog als kleine jongen.

Wij zien Camiel Huysmans de rechten van het stadsbestuur behartigen en de leiding van de musea aan gevormde personen toevertrouwen. De meesten zijn nog mijn goede bekenden geworden.

De auteur beschrijft ook het verloop der laatste jaren met de verbouwingsplannen en o.a. de schuine liftkoker, van buiten het gebouw vertrekkend. Dan verdween plots het Vleeshuis als museum voor de geschiedenis van Antwerpen. Het MAS, het Museum aan de Stroom, op het eilandje, zou dit worden.

Deze vlotlezende Davidsfondsuitgave over Antwerpse geschiedenis, met formaat 16,5 x 20 cm. en 175 blz., kost 24,95 euro.

Er loopt ook een **tentoonstelling over de geschiedenis van het Vleeshuis**, tot 22 oktober 2004 .

R.d .B.

VLUCHTEN VOOR DE OORLOG - Belgische vluchtelingen 1914-1918

Michael Amara en medewerkers

Deze studie ontstond in samenwerking met het Flanders Fields Museum te Ieper.

Dit overrompelend tijdsdocument vertelt over de vlucht van anderhalf miljoen Belgen. Opgejaagd door de snel binnendringende Duitsers, vluchtten zij naar Nederland, Frankrijk en Groot-Brittannië.



Hoe werden deze vluchtelingen in de gastlanden opgevangen? Hoe kregen ze onderdak, voeding, medische verzorging? Voor de kinderen werden er nood-scholen ingericht en in Engeland en Frankrijk werden de volwassenen in de oorlogsindustrie ingeschakeld.

In Nederland moesten ze eigenlijk op overheidssteun verder leven, wat niet altijd mogelijk was. Vele kwamen ook terug.

Het prachtig fotomateriaal illustreert duidelijk de tragische toestanden, maar er staan ook vele, erg interessante uittreksels uit brieven en andere mededelingen, die dit alles onderlijnen.

Have en goed achterlaten moet toch onbeschrijfelijk hard geweest zijn en bij de terugkeer na vier jaar, een stukgeschoten huis terugvinden. Het zal voor vele een blijvend trauma geworden zijn.

Mij is opgevallen dat de foto's aantonen dat deze vluchtelingen meestal geen teken van hoge levensstandaard vertonen. Het was toen nog zeker het "arme Vlaanderen".

Over deze vluchtelingen en over de militaire evolutie van de eerste wereldoorlog publiceerde Prof. Luc De Vos bij het Davidsfonds een interessant stuk, die wij in Periodiek nr. 6/2003 besproken hebben. De huidige Davidsfondsuitgave, gebrocheerd met 144 blz. en formaat 24 x 29 cm. kost 29,95 euro.

R.d.B.

**Waarom hebben de Vlaamse politici de
Vlaamse solidariteit voor Wallonië laten
uitgroeien tot een gestructureerde diefstal?**

DE ATLANTIK WALL

Van Willemstad tot de Somme

Frank Philippart, Dirk Peeters, Alain Van Geetruyen

Deze Lannoo-uitgave kwam tot stand onder de vleugels van de Simon Stevinstichting, die ook de "Vesting Antwerpen" met succes bestudeerde (cfr. Periodiek nr. 6/1997).



Langs de ganse Atlantische kust bouwde de Duitse bezetter tussen 1940 en 1944 een grote verdedigingslinie.

Maar de auteurs beschrijven niet alleen de gebeurtenissen van 1940-45 na de geallieerde landing en de Duitse afweer, maar ze beginnen het boek met al wat er in mei-juni 1940 aan deze kust gebeurde, nl. de onstuitbare Duitse opmars, de moeilijke verdediging door Belgische, Franse en Engelse eenheden en de stroom van vluchtelingen. Nadien kwam de vlucht, ofte evacuatie van Engelse en ook Franse troepen in de in alle haast verzamelde schepen, van jachtbootjes tot destroyers met Duinkerke als middelpunt. Er is ook een lang verhaal over de belevenissen van een gemobiliseerde tussen de 18 en 35 jaar uit Dendermonde. Dit doet mij terugdenken aan mijn eigen avonturen met een groep jongeren uit Mortsel in een versleten exduitsse trein (herstelbetaling na 1918) tot Roeselare. De inschrijving in het Belgisch leger, en aanstonds de wegsturing op een andere oude trein naar Frankrijk, echter zonder militaire begeleiding. De tocht tot Abbeville, aldaar meer onder de trein wegens de Stuka-aanvallen. Tegen de morgen, mijn schitterende keuze om te vluchten, niet naar links, maar naar rechts van het station, verder Frankrijk in. Enkele uren later was Erwin Rommel met zijn tanks daar, en zouden wij in de val gezeten hebben. Zeven dagen te voet naar Rouen, weinig eten en slapen op wat stro, maar vrij. Nadien per trein verder naar het Zuiden, niet naar de Franse (Algerijnse) legerkampen, maar naar een villa te Carnon plage. De terugtocht kwam eind september 1940, wel per "geleende" fiets. Terug naar de Atlantik Wall.

Er werd flink gebouwd onder leiding eerst van Todt, later van Speer en het laatst van Rommel. In ons land werd ijverig beton (door de firma Bijttebier) en staaldraad (door de firma Bekaert) geleverd, want vele landgenoten werkten er zeker liever dan in Duitsland (vrijwillig of later opgeëist).

Na de geallieerde landing in Normandië kon de Atlantik Wall de bondgenoten wel niet tegenhouden. Bepaalde grote militaire gebeurtenissen worden natuurlijk verteld. Toen ook was Duinkerke het spectaculairste. Wij waren al lang bevrijd en kregen wel V1 en V2 geschenkjes, maar wisten niet dat het omsingelde Duinkerke in Duitse handen gebleven was. Dit gaf zich maar op 9 mei 1945 over, één dag na de algemene Duitse capitulatie! De meeste van de bunkers zijn nu wel vernietigd, maar verscheidene zijn wel een weinig hersteld en zelfs als een klein museum ingericht. Als speciaal voorbeeld meld ik dit van het park Den Brandt (Nachtegalenpark Antwerpen), waar een beveloeringsbunker stond en men nu als museum kan bezichtigen.

Het boek met meer dan honderd historische en actuele foto's, gedetailleerde siteplannen en bunkersschema's, kan ook als gids voor eventuele bezichtiging dienen. Met formaat 15,5 x 24 cm. en 338 blz, kost deze Lannoo-uitgave 22,5 euro.

R.d.B.

TERUGBLIK OP D-DAY - Ooggetuigen vertellen

Martin Bowman bracht tientallen authentieke persoonlijke getuigenissen in dit boek samen, opgesmukt met vele interessante foto's en kaarten. Na zestig jaar wordt "Overlord", deze allergrootste militaire operatie, zowel door pers als televisie, in het licht gezet en verschijnen er allerlei publicaties.

Aan deze D(ecision)Day ging een zeer grote voorbereiding vooraf, waar de geallieerde legerleiding jaren mee begaan was. In Zuid-Engeland waren toen wel 2 miljoen

manschappen samen. De Duitsers hadden hun verdediging opgebouwd - zie artikel over de Atlantik Wall - en dit moest, dank zij verkenningsvliegtuigen en het lokaal verzet in kaart worden gebracht.

Maar er was zeker meer: men moest de Duitsers verkeerde inzichten geven over een mogelijke geallieerde aanval. Zo was de aanval op Franse havens in 1943 de zgn. voorbode, dachten de Duitsers, van een Anglo-Amerikaans offensief in de Pas de Calais. Maar het werd een breedschalige aanval langs de stranden van Normandië.

De geallieerden hadden een enorme overmacht opgebouwd, zowel te land, ter zee en in de lucht. Tegenover de duizenden jagers, bommenwerpers en luchtlandingsvliegtuigen, konden amper 40 Duitse vliegtuigen starten. En ja, de Duitse legerleiding was volkomen verrast. Voor mij wel onbegrijpelijk. Prof. Luc De Vos vertelt ons in zijn inleiding: zo verliet Erwin Rommel op 5 juni zijn hoofdkwartier om de verjaardag van zijn vrouw te gaan vieren op 6 juni en na dien een gesprek met de Führer te hebben. Het verliep wel gans anders . . .

De unieke en ontroerende verhalen van de uitvoerders van de landing of deze die er toevallig aanwezig waren, doen ons de werkelijkheid haast zelf voelen en beleven. Maar vele jonge levens werden hier geofferd (op D-Day zelf 1.465 Amerikanen, 2700 Britten en 365 Canadezen), hetgeen ons toch een triest en wrang gevoel geven.

Een meer technische bespreking van het einde van de tweede wereldoorlog vertelt ons Prof. Luc De Vos in een andere Davidsfondsuitgave "De Bevrijding, van Normandië tot de Ardennen", dat in Periodiek nr. 5/94 besproken werd.

Deze Davidsfonds uitgave "Terugblik op D-Day", gebonden met stofomslag, 192 pag. en formaat 19,5 x 24,5 cm. kost 27,5 euro.

R.d.B.



DE GEELZUCHT VAN EUROPA

Prof. Ulrich Libbrecht - sinoloog aan de K.U.L.

De auteur publiceerde reeds bij het Davidsfonds "Oosterse filosofie", in Peridoeik nr. 4/1995 en "Een glimlach uit het Oosten" in nr. 4/2000 besproken.

De titel is een samentrekking van Geel Gevaar en Hebzucht, twee woorden die de Westerse ideeënwereld over dit land heeft: de zgn. dreiging, maar ook de hebzucht om deze grootste markt van de wereld te veroveren.

Na de voorgeschiedenis behandelt de auteur de eerste ontmoetingen van West-Europa met China, dat de Romeinen "Seres" noemden, afgeleid van "zijde" het grootste handelsproduct van toen.

De eerste echte contacten met China werden door de Vlaamse francisciaan Willem van Rubroek, die naar Karakorum reisde (1253-1255), de toenmalige hoofdstad onder de Mongoolse Khan-heerschappij. Zijn inlichtingen zijn honderd maal echter en juister dan deze van Marco Polo vijftig jaar later, die een soort reisroman schreef en hiermede wereldfaam verkreeg.

Bij de filosofen van de Verlichting, o.a. Voltaire en Leibniz, werd China en zijn confusionisme als de ideale staat beschouwd.

Het zijn de Jezuïeten die het meest invloed kregen, dank zij hun wetenschappelijke inbreng met sterrenkunde, cartografie en technologie.

Het zijn weerom zendelingen uit het kleine Flandria, die het voortouw namen, vn. Ferdinand Verbiest (1623-1688) uit Pittem.

De auteur vertelt verder over de westerlingen die in de Chinese handelsmarkt willen dringen, die thee en porselein kopen en opium verkopen met o.a. de Opiumoorlog (1839-1842) als gevolg. Voor het opruimen van ons Westers eenzijdig geheugen: van China kregen wij boekdrukkunst, buskruit en kompas, maar ook de kruiwagen, de stijgbeugel, porselein, lucifer en nog veel meer.

De VGV-cultuur medereizigers zullen zich zowel het bezoek aan Karakorum als aan het keizerlijk observatorium (van Verbiest) te Beijing herinneren.

Nu, de geschiedenis gaat verder, zo zal China zich lang trachten ver van het Westen te houden, wat Japan gans anders deed. Nu is de markt zog. open en gaat het Westen er massaal investeren. We will see !

Het boek geeft een beknopt geschiedkundig overzicht van de verbinding van China en het Westen, van Rome tot nu.

Deze Davidsfondspocket met 112 blz. kost 14,95 euro.

R.d.B.

DE GENOEGENS VAN DE TUIN

Een Dexia-Mercatorfonds uitgave

Samenstelling: Gérard Gefen -
Foto's: Christine Bastin en
Jacques Evrard



Dit boek vertelt het verhaal van de meest befaamde tuinen van West-Europa, van de meest grandioze kasteeltuinen zoals Versailles tot deze van meer bescheidere formaat, waar op dan een schrijver of een componist zijn eigen stempel drukte, zoals Sibelius te Järvenpää (Finland).

Iedere tuin heeft natuurlijk zijn verhaal, en de auteur tracht, waar het mogelijk is, er een speciale anecdote aan te verbinden, zoals het ontstaan van de tuin van Johann Wolfgang von Goethe te Weimar, dank zij Hertog Karl August.

Op een andere plaats zien wij Jean-Jacques Rousseau opduiken in de tuin van Ermenonville, waar hij plots stierf en er zijn voorlopige begraafplaats zou krijgen.

Sommige tuinen zijn dan weer de vrucht van weetgierigheid of wetenschap om speciale gewassen te telen en te bestuderen.

De auteurs nodigen ons uit op vier wandelingen met telkens een ander thema: het genoeg van het vertoon, van de eenzaamheid, van de wetenschap en van de kunst.

Het schitterend geïllustreerde boek behandelt wel 63 tuinen in een twintigtal landen, maar de klemtoon ligt toch duidelijk op Italië, Frankrijk en Groot-Brittannië. Wij zien toch ook de tuinen van het Erasmushuis te Anderlecht, het Rubenshuis te Antwerpen, het kasteel van Belœil en te Ukkel, van het museum van Buuren.

Het mooi ingebonden boek, vol met kleurfoto's is in het Nederlands en in het Frans uitgegeven, met formaat 32,5 x 25,5 cm. en 260 blz., kost het 49 euro en is te verkrijgen bij het Mercator-Fonds, Meir 85, 2000 Antwerpen.

R.d.B.



DE ZEVENTIG BEROEMDSTE MYSTERIES VAN DE OUDHEID

Raadsels uit het verleden ontsluit

Achtentwintig deskundigen o.l.v. de Prof. Brian M. Fagan (Santa Barbara univ. van California) trachten aan de hand van de moderne wetenschap de grootste geheimen uit onze geschiedenis te ontrafelen.



Koning Arthur en de Heilige Graal, bestonden die wel, en Atlantis? Is de lijkwade van Turijn, ja dan neen, een vervalsing? Heeft Theseus ooit met de minotaurus gestreden? Bij vele volkeren blijven trouwens mythen en legenden bestaan.

Waarom kwamen overal ter wereld megalithische bouwwerken tot stand: van Stonehenge tot de Paaseilanden en de Marquesen.

Hoe en waar ontstond het schrift en hoe evolueerde deze tot op vandaag? Zijn Runen ja dan neen hierogliefen? Waarom verdwenen oude beschavingen, zo plotseling zoals de Menoïsche of die der Maya's?

Wie kent het "Tochaars", een indo-germaanse taal, die de Gentse Professor Walter Couvreur ontcijferd heeft? Deze goede vriend was ook een gedegen historicus van de stad Antwerpen en stichter-voorzitter van de "Volksunie"!

Hoe ontstond de taal en konden de Neanderthalers al spreken?

Werd Toetanchamon vermoord en zijn de veenlijken offers voor de Germaanse goden? Wat weet u over het ontstaan van het schrift en het alfabet.

Dit boek met zijn vele hoofdstukken, leest natuurlijk vlot en kan zeker als naslagwerk gebruikt worden. Het is trouwens opgesmukt met talloze kaarten, schema's en vele foto's. Deze hardcover van de uitgeverij Lannoo, al een derde druk, met 304 blz. en formaat 26 x 27 cm. kost 32,50 euro.

R.d.B.

BIOGRAFIE VAN HET BLOED

Dr. Biol. Frans Matthieu (1931)

De auteur was klinisch bioloog en hoofd van het bloedtransfusiecentrum van Aalst. Zo raakte hij rechtstreeks en onrechtstreeks gebonden aan het bloed.

In de moderne geneeskunde neemt het bloed als ziekte en als genezend hulpmiddel een grote plaats in, maar in de ontwikkeling van de mensheid heeft het nog een grotere rol gespeeld.

In de voorhistorie werden dieren wel gedood en gegeten maar werden ze ook als zoenoffer voor de goden of de natuurelementen gebruikt. Er ontstonden ook mythen, legenden waar het bloed centraal stond, samen met hallucinerende en ook romantische verhalen.

Bloed gaf waarde aan het geloof, zoals dit van Christus in de eucharistie en ook in de zgn. langs de kruistochten meegebrachte relikwieën uit Jeruzalem, o.a. de lijkwade van Christus en het bloed van Christus. In Vlaanderen bestaat de verering te Brugge met de jaarlijkse bloedprocessie en het vijfjarig bloedspel.

Het boek vertelt allerlei verhalen uit de Griekse mythologie, bespreekt de bloederige offers van de Azteken en het ritueel balspel van de Maya's.

Maar ook veel bijgeloof, wreedaardige rituelen en andere misbruiken worden aan de kaak gesteld met zovele uitingen van macht en machtswellust door hooggeplaatsten gedurende de vele eeuwen die ons vooraf gingen. Wat is onze houding tegenover de menstruatie, hoe was dit in de middeleeuwen en nu nog bij meer primitieve volkeren in Azië en Afrika.

Vele vragen en vele verklaringen volgen elkaar op in dit lezenswaardig boek.

In pocketformaat 15 x 23 cm. en 248 blz., kost dit 17,50 euro. Het is ook te bestellen bij uitgeverij Van Halewijck, Diestsesteenweg 71A, 3010 Leuven - tel. 016/35 33 06 - fax. 016/35 33 07 - 35 33 08.

R.d.B.

GELUKKIG EN ZINVOL OUDER WORDEN

Dr. Tony Swinnen - voorzitter van de wetenschappelijke vereniging van Vlaamse huisartsen.

Positief omgaan met psychische problemen op oudere leeftijd.



Het ouder worden van onze samenleving is een steeds voortschrijdend feit en hierdoor stellen zich immer meer problemen. Hoeveel van de zeventig- of tachtigjarigen zijn nog echt gezond? Hoeveel moeten deze oude dag alleen doormaken?

Collega Swinnen, reeds dertig jaar als huisarts actief, wil zijn lezers diets maken dat wij bewust met dit verouderingsproces moeten leren omgaan, zelfs met verminderde fysische of psychische mogelijkheden.

Als men met zijn normaal werk moet stoppen, zal men tijd vinden voor andere prioriteiten, zal men een verborgen hobby terug ter hand kunnen nemen of er één uitvinden om zijn kennis te vergroten en zijn lege uren te vullen. Er zijn toch ook de vele wetenschappelijke verenigingen voor de derde leeftijd met zijn interessante voordrachten die telkens een aanleiding kunnen vormen tot verdere lectuur en studie.

Men kan zich natuurlijk meer familiaal, o.a. met de kleinkinderen bezig houden en natuurlijk zeker met zijn partner. Tederheid, ja sexualiteit zijn toch niet aan ouderdom gebonden !

Met handicap en ziekte moet men normaal trachten om te gaan, en zich zo goed mogelijk aanpassen aan de lichamelijke tekortkomingen.

Dit alles staat, vloeiend lezend, door Dr. Swinnen geboekt.

Deze pocket van de uitgeverij Lannoo, mt 152 blz., kost 16,95 euro.

R.d.B.



Overgenomen van 't Scheldt * Br. 296 * Blz. 8/8 * Dinsdag 22 januari 2002

DE WESTHOEK

Poperinge, Vleteren, Heuvelland

Chris Weymeis

Gelegen tussen de Noordzee en de "Schreve", de onzichtbare grens met Frans-Vlaanderen, is deze streek nu de uitverkorene

van de sedert 1986 traditioneel geworden zomerzoektocht van het Davidsfonds.



Wij beschreven reeds meermaals de uitgekozen streek van dit jaar en de publicatie die er bijhoort, telkens in nr. 4 van Periodiek. Zo was het in 2002 Ronse en de Vlaamse Ardennen, in 2003 Maaseik en Tongeren.

Nu is het terug van 5 juni tot 26 september en er zijn tot 30.000 euro prijzen te winnen. Het wordt gesponserd door de Trappistenbrouwerij van Westmalle en Radio II.

Behalve de rijke geschiedenis van Poperinge zijn er verscheidene leuke dorpjes en gehuchten vol verhalen o.a. betreffende "De Grooten Oorlog".

Er is steeds begeleidende cultuurhistorische gids, die men steeds kan gebruiken om de streek te verkennen, nu samengesteld door historicus Chris Weymeis en met vele illustraties en handige kaartjes.

Dit zakboekje, garengenaaid, met 104 blz., kost 13,50 euro. Voor diegenen die voor de zoektocht inschrijven, is dit in het inschrijfrecht begrepen (16 euro of 13 euro voor Davidsfondsleden).

Inschrijving tel. 016/31 06 00 - fax 016/31 06 08.

R.d.B.

VG V - NAJAARSVERGADERING

23 oktober 2004 - Antwerpen

15 u. - Museum Mayer van den Bergh - bezoek

17 u. - Kasteel Middelheim

17 u. 30 - statutaire vergadering

18 u. receptie

19 u. dinner

VGV - cultuur

NOG AAN TE RADEN

AMSTERDAM

**Van Gogh Museum - Edouard Manet -
Zeezichten van de impressionisten - tot 26.09.04**

ANTWERPEN

**Museum voor Schone Kunsten -)
Plantin-Moretus Museum -) Rubens grafiek
Rockoxhuis -) tot 26.09.04**

**Fotografiemuseum - Waalse Kaai - Gans vernieuwd
Hedendaagse fotografie - Willem Klein
- Paule Pia
tot 20.09.04**

BAZEL

Antikenmuseum - Toetanchamon - tot 3.10.04

BERLIJN

Neue Nationalgalerie - Das MoMa (New York) in Berlin - tot 19.09.04

BONN

**Kunst- und Ausstellungshalle - Die Thraker - Das Goldene Reich des
Orpheus - tot 28.11.04**

LAUSANNE

**Fondation de l'Hermitage - Precolumbiaanse schatten (Barbier-Müller)
tot 24.10.04**

LONDON

**Tate Modern - Edward Hopper - tot 05.09.04
- Luc Tuymans - tot 26.09.04**

MARTIGNY

**Fondation Pierre Giannada - Phillips Collection (Washington) -
tot 27.09.04**

OOSTENDE

**Venetiaanse Gaanderijen - Het Beleg van Oostende (1601-1604)
tot 21.09.04**

TERVUREN

Africa Museum - De pracht van de Songye - tot 05.09.04

R.d.B.

Geschiedenis van de Geneeskunde

I. GENT

Jonckheere lezingen 2004 - 05

15 oktober 2004: Dr. Med. R. Liagre: "De zalf van sympathie" of
"Het Unguentum armarium".

22 oktober 2004: Dr. Med. R. de Beule: Bela Bartok, zijn leven en
ziekten.

29 oktober 2004: Dr. Mevr. T. Van Bortel, lic. geschiedenis, Chirurgen
in Vlaanderen in de achttiende eeuw.

Faculteitsraadzaal Geneeskunde Universiteit Gent: 17.30-18.30

Polikliniek 6 Universitair ziekenhuis Gent

Toegang gratis

II. ANTWERPEN

Nonnius Instituut

Maandag 25 oktober 2004: De heer Alsuleiman Abied

Het geneeskundig en filosofische denken
van Avicenna

Vergeet de Najaarsvergadering

te Antwerpen

op 23.10.04 niet !!

Muziekleven in Vlaanderen

COFENA - CONCERTSEIZOEN 2004-2005

Donderdag 21 oktober 2004

Orchestre de Bretagne o.l.v. Fabrice Bollon

Cédric Tiberghien, piano

Vrijdag 19 november 2004

Philharmonisches Orchester Südwestfalen o.l.v. Michel Tilkin

Alexandra Trousova, piano

Woensdag 1 december 2004

Academisch Staatssymfonieorkest van Rusland - o.l.v. Mark Gorenstein

Liana Issakadze, viool

Dinsdag 11 januari 2005

Nationaal Jeugd Orkest (Nederland) o.l.v. Gérard Korsten

Patricia Kopatchinskaja, viool

Donderdag 17 februari 2005

Orchestre d'Auvergne o.l.v. Arie van Beek

Olga Pasichnyk, sopraan

Joris Van Den Hauwe, hobo

Dinsdag 8 maart 2005

Filharmonisch Orkest "Arthur Rubinstein", Lodz (Polen) o.l.v. Daniel

Raiskin

Sergej Krylov, viool

Inlichtingen, abonnementen en kaartenverkoop: tel en fax 03/232 70 08.

DE FILHARMONIE - 2004 - 2005

Vooraf:

Op de slotconcerten van vorig seizoen toonde de Filharmonie zich weerom uiterst sterk met uitvoeringen o.l.v. de chef-dirigent Daniele Callegari, o.a. van de 5de Symfonie van Dimitri Sjostakovtishj en de 9de Symfonie van Gustav Mahler.

Het nieuwe seizoen, gespreid over gans Vlaanderen, maar met de klemtoon op Antwerpen, is weerom erg verscheiden qua programma's en stijl. Een concertreeks A. brengt 3 grote concerto's, de reeks B. bevat een abonnement over 5 concertavonden met klassieke en moderne werken. De 6 Antwerpse promenadeconcerten komen aan bod met een lichtere genre klassieke muziek en gaat van "portret van Maurice Ravel" tot "hommage aan Mozart".

De keuze is overvloedig en daarom zou men nu best de seizoenbrochure aanvragen: Filharmonisch Huis, Braziliëstraat 15, 2000 Antwerpen - tel. 03/213.54.15 - fax. 03/213.54.23

R.d.B.